

Any XII Núm 446
ARFA 30 de Novembre 1928

DEU I PATRIA

PREUS
Artà, i comarca any 4 Ptas.
A fora id 6 »
Extranger id 10 »

Santa Catalina verge i màrtir

*No hi ha rosa aleixandrina
ni clavell amb tanta olor,
ni mel amb tanta dolçor
com el teu nom Catalina.*

L'humil verge madona Santa Catalina, fresca poncella esflorada amb el suplici, va obrir els ulls a la llum del món a la docta ciutat d'Aleixandria, fogar de cultura cristiana i cort de l'Emperador Maximí, senyor de l'Egipte. Fou rebrot ufanós d'una família il·lustre i dins les seves venes hi bullia sang blava, sang de reis. Desde la seva infantesa s'apassionà amb tan arrebatada vehemència per l'estudi que, dotada com era d'un ingeni flexible i dòcil, blan com la cera, al punt va saber disertar de les qüestions més intrincades i abstruses de la filosofia, i dels llibres dels oradors, dels poetes i dels retòrics, a devuit anys, com abella feïnera que liba el nèctar de les flors, n'havia extreta i assimilada tota la substància. L'enteniment de l'excelsa aleixandrina era com aqueixes terres fèrtils i grasses que, quan les culturen i llecoren amb esment, donen el cent per ú, i així en la seva rosada adolescència ja tenia la maduresa i la plenitud del enteniment senil. Pareixia que la noble donzella, delicada com una flor, s'havia de marcar sotsmesa a la dura disciplina d'un estudi intensíssim i continuat, emperò fou al revés: al mateix temps que s'afermava i creixia la seva ciència s'aumentava la seva vigor i la seva esplèndida bellesa, amiga sempre de l'honestat.

L'ànima pura naturalment és cristiana, mes Catalina no s'era agregada encara al ramat del Bon Pastor d'una manera decisiva. Una

nit tengué un somni que li obrí clar i net el camí de la veritat i la resolgué a seguir-lo. Roser místic d'on ha brostat una rosa vera, la Verge Maria li fou present amb el Fill preciós assegut en sos braços, emperò l'infant Jesús no la volia mirar i, amb gest de displicència, torcia la seva cara donant-li entenent que seria lletja a sos ulls fins i tant que hauria regat i rentat son esperit amb les aigües lustrals del sant baptisme. La càndida donzella era com un llac puríssim a les fosques; la seva ànima gran era semblant a les coves subterrànies de blancor alabastrina que no reben mai la besada de la llum. Li mancava la llum de la fé i la seva puresa i virtuts naturals vestides de tenebres denses no eren plaents a Jesucrist. Mes, quan els raigs vivificadors del Sol de Justícia penetraren dins el palau suntuós de la seva ànima delicada i exquisidament bona, com fou transformada la santa verge, flor de beutat, joell i encant d'Aleixandria!

L'any 307 l'emperador Maximí disposà i ordenà solemnes festivals a honor de les execrables divinitats del paganisme, fent un sacrifici monstruós i perseguint ferotgement els cristians que no volien contaminar-se amb inmolacions sacrílegues. La ciutat era plena de bous i de guardes destinades a cremar sobre els altars encesos d'un foc inextingible. Tots els carrers tufejaven i l'aire s'entenebria del fum espès i greixós de tantes víctimes cremades. La novella Judit, l'amazona cristiana

violenta com un almogàver per la glòria de Deu no podia comportar passivament aquella profanació interminable i, amb l'ardor acèrrima d'un apòstol, semblava arreu la fructífera llavor de l'Evangelí, fent veure com era d'abominable prosternar-se davant els ídols, concorre a festes on el dimoni en rebia l'homenatge i disuadia tothom d'anar-hi. Mes encara: amb atrevidència hominil, impròpia d'una donzella, portant de ròssec un gran seguici de criats, se n'entrà un jorn al temple de Serapis quan hi era l'Emperador conjuntament amb la seva cort, i amb audàcia irrefrenable i amb mots vibrants d'ira sublim, comensà a fer-li retret del culte que tributava als ídols, de sa malvestat en perseguir el gran llinatge qui porta cristina, de la seva pertinàcia en escampar la sang dels màrtirs amb l'indiferència d'un qui escampa aigua, i, amb gran còpia de raons, li demostrà que ell, com a cap i príncep del poble, estava obligat a guiar els seus súbdits pel camí de la veritat, i que la vertadera religió era la de Jesucrist. Aquella acerba amonestació, aquella inusitada gosadia i vigor d'esperit, aquella ciència i parlar resolt de la verge cristiana i l'esclat de la seva casta formosor deixaren astorat a Maximí, el qual, crudel com era, en lloc de desfer-se en invectives contra Catalina, sentí que li brollava ànima endins, com una font qui brolla d'un penyal duríssim, una fonda simpatia envers ella, que se tramudà més tard en fúria amorosa i després en odi satànic. L'Emperador va conèixer que no podia haver-les amb aquella estrètua oratriu arreada amb totes les armes de la filosofia i teologia i per boca de la qual parlava la raó i, en comptes de contestar-li, la rec'o-

gué en son palau.

Mestrestant convocà un estol d'homos eminents qui s'eren envellits regirant llibres i escorcollant els sistemes de filosofia, els cinquanta homes més famosos i sabis d'Egipte per abatre aquella noia intrèpida, i perque, en pública discussió, fessin morir sota una pedregada de raons la seva fè cristiana. Però, qui ho havia de dir? Qui hauria cregut mai que cinquanta doctors qui s'eren ressecats i esgrogueïts d'estudiar, no havien d'esbaltir amb la catapulta de la seva diaèctica formidable les raons d'una donzella que, si fa no fa, tenia vint anys? Mes, qui no sab que el Senyor esmicola els ginyes i les màquines de guerra més ben aparellades i d'un sol buf esfondra i dissipa tots els càlculs de l'humana previsió? Ell se complau en foragitar de son escambell els poderosos i exalsar els humils i així, aquells doctors no solament no la pogueren retre sinó que, de més a més, foren el's els vençuts i derrotats. Les paraules de Catalina, com a cascades de llum, aclairen les tenebres de la seva infidelitat i del riu caudalós de sapiència que li eixia per la boca en va quedar plé l'esperit assedegat de sos il·lustres contradictors. Els quals, després que la sentiren otorgaren noblement que la doctrina de l'intrèpida adversària era l'única vertedera, i en romangueren tan plenament convençuts que, en defensa d'aquesta mateixa doctrina que fins llavors havien combatuda, tots cinquanta volenterosament prengueren mort i passió. Enuijat i rabios el tirà, tocat de folia i amb els ulls llampeguejants per no haver poguda tórçer la fè de la bella Catalina, ni trencar la constància amb que refusava la seva amor libidinosa la feu assotar bàrbarament. Mes, la santa verge s'estava in mòvil com si os de bronze, encara que els soles horribles que a les espatlles li obrien els açots i la sang que abrigava sa nuesa com un vestit de púrpura, demostraven que era de carn. Després de l'espantosa flagel·lació fou encarcerada i els àngels li restituïren llavors la sanitat corporal i el seu cos devingué, altre pic, rosat i fresc sense la més lleu costura.

Preveient l'Emperador que mai del món falliria la constància de la

generosa atleta, la feu amarrar a una màquina infernal de quatre rodes erigides de pues i de claus perque esqueixàs i esbocinàs la seva carn, emperò, Deu provident va dispondre que no'n rebés dany; ans al contrari, la màquina se desfè i les rodes tallants s'afuaren, com a cans rabiosos, als botxins i espectadors fent-hi un estrall i naufragi horrible.

Després, per manament de l'Emperador, fou «estacada» a una columna, com diu amb mot gràfic un vell itinerari català, on li escapsaren la testa trone i sagrari de la sabiduria. Més que mai, en aquell instant suprem, hom va conèixer com era de làctea i càndida aquella noble donzella en mig de son valor indomable, puix del tall, en lloc de borbolls de sang, en sortí un raig abundant de llet. Tan dolç i tan suau com la seva índole és el nom eufònic de Catalina que dringa com un metall dins una capsula de vellut. Ja ho conegué el glosador andònim que va compondre, en un moment lúcid, aquesta corrandia digna d'un gran poeta.

No hi ha rosa alexandrina,
ni clavell amb tanta olor,
ni mel amb tanta doçor
com el teu nom, Catalina.

La seva ànima immensa, trobant sortida pel finestral que va obrir l'espasa a la presó de son cos, emigrà de la present mortalitat als vergers del paradís als 25 dies de novembre de l'any 307. Conta la llegenda que la gloriosa despulla de la santa verge i màrtir fou transportada, per mans d'àngels, a la muntanya de Sinaí, i, segons el testimoni verídic del itinerari català dessús anomenat, ja en la pau d'un bell monument de jaspi d'on en surt una licor qui mai cessa axí com d'un hom qui sua.

FELIX

GASETILLA SUPPLICADA

ASAMBLEA

DE LA FEDERACIÓ CATALANA
ARAGONESA BALEAR DE
CAIXES D'ESTAUVIS.

La Federació Catalana Aragonesa Balear de Caixes d'Estauvis ha celebrada l'Assemblea estatuta-

ria anual en el casal de la Caixa de Pensions per la vellesa i d'Estalvis, haguent-hi compareguts representants de qualsevol la totalitat de les Institucions federades. Presidí l'acte D. Lluís de Dalmases, Vice-president Director I de la "Caja de ahorros y Monte de Piedad" de Barcelona, al que acompanyaren els Senyors D. Lluís Ferrer Vidal Soler i D. Francesc Moragues Barret, President i Director respectivament de la ja dita Caixa de Pensions, actuant de Segretari D. Federic Estaun Director de la Caixa d'Estalvis Provincial de la Diputació Provincial de Barcelona junt amb D. Eteva Molins, Administrador de la citada "Caja de Ahorros y Monte de Piedad" de Barcelona. El Sr. Ferrer Vidal, després de donar la benvenguda als presents, dedicà un efusiu record al Sr. Baró de Púrroy que, per motius de salut ha deixat fa poc de ser Director I de la Caixa ultimament mencionada, alegrant-se al mateix temps de que l'haja seguit en el càrrec persona de tants de mèrits com ho és D. Lluís de Dalmases. Aquest agraí, en expressives paraules, les manifestacions anteriors.

Acte seguit l'Assemblea examinà els assumptes que figuraven en l'ordre del dia, donant-se compte abans de tot de l'actuació del Comitè Directiu de la Federació, la que fou aprovada per l'Assemblea. Se prengueren llavors alguns acords relacionats amb la confederació Nacional de Caixes d'Estalvis benèfiques amb l'Exposició de Barcelona i amb el treball que ve realitzant la Junta Consultiva del Estalvi en relació amb l'avant-projecte de Reglament de les Institucions d'Estalvi acordant-se un vot de gràcies pel treball realitzat pels Srs. Moragas i Molins en la Ponència designada per dita Junta Consultiva.

Acabada l'assemblea els representants que havien acudit a la mateixa se reuniren en un dinar íntim durant el qual reinà la major cordialitat, anant se'n després al "Amparo de Santa Lucía" avont foren obsequiats amb un concert per sos cebrats orfeó instrumental.

**AQUEST NÚMERO HA ESTAT
VISAT PER LA CENSURA**

DE CANOSTRA

DEL TEMPS

Ha feta una part de la desena bastant hermosa, hagnent donat lloc a seguir amb activitat les operacions de sembra pròpies de la temporada. No obstant desde dissapte darrer ha fet moltíssim de vent i s'ha pasada bastanta fredor a causa de haver fet calabruix.

NOMENAMENT

Entre els mestres que han estat provisionalment auomenats per les vacants de nova creació de Palma de Mallorca hi figura D. Andrieu Ferrer, mestre de la nostra vila i Director d'aquest periòdic. Està d'enhorabona.

PERIODIC NOU

Hem rebut el primer nombre del nou decenari *Maricel* que ha comensat a sortir en la vila d'Andriax amb el qual son ja tres els periòdics que se publiquen en aquella vila.

Veim que dedica una secció titulada *Canostra* a la literatura mallorquina amb el fi diu de "introduir al lector en la afició per la nostra llengua."

Corresponem a la afetuosa salutació que *Maricel* dirigeix a la premsa i tot desitjant-li prosperitat i llarga vida deixam establert el camvi.

MORTS

Dimars a vespre dia 20 va deixar aquest mon sa mestressa Coloma Ferrer mare de Mestre Francesc Solivellas (a) mona, picapedrer. Feia pocs dies que estava malament i tot just hi fou a temps l'Extremaunció. Així l'acompanyam amb el sentiment a tota sa familia especialment a son fill el nostre amic mestre Francesc.

—Dissapte passat devers les nou del matí també entregà l'ànima a Deu D. Gabriel For-

teza (a) Jusepet a l'edat de setanta non anys, el qual feia alguns dies que havia estat atacat de broncomueumonia, hagnent se li administrats els Sants Sagraments en la nit del dimecres.

Rebi la seua familia l'expressió del nostre més sentit condol

Junta Local de 1.ª ensenyansa

Per complimentar una ordre de la superiaridat dimars se reuní la Junta local de 1.ª ensenyansa la qual acordà proposar a l'Inspecció incloure en el pla de escoles nacionals a crear una mixta regida per mestre a la Colònia de St. Pere aont hagnent hi monjes l'ensenyansa de nines está atesa, i una de mixta a càrreg d'una mestra en la barriada de *Sos Fuyes*, distant més de tres quarsts de la vila i que no tenen medi algú de rebre instrucció hagnenthi un cens de uns coranta infants, entre vins i nines.

JUBILACIO

L'ha obtenguda el fill d'Ariá i mestre nacional de Capdepera D. Sebastiá Sincho, al qual desitjam que pugui disfruitar molts d'anys la jubilació.

VIATICAT

Avui ha rebuts els Sants Sagraments per estar de molta gravetat l'amon Jordi Gamundi d's Coll de N'Abrines. Deu l'alivii si convé.

CASAMENT

Avui mateix havia de tenir lloc a Palma el casament de la Sta. Maria de la Assumpció Ramis d'Aireflor i Rosselló amb el nostre car amic D. Ferrán Moscardó Canals, Segretari del nostre Ajuntament, però degut a malaltia gravíssima d'un tio seu el casament s'ha perllongat.

VETLADES DE LA CONGREGACIO MARIANA

Es diu que enguany com tots els demés anys, un grapat de joves de aqueste important Institució, está ensaiant una obra que douarán a coneixer une de aquestes festes qui venen. Són moltes les families qui ho esperen amb impaciència perque les donades l'ivern passat agradaren molt. Demonstraren una gran afició com també una acertada direcció.

Es idó necessari que activiu els eusais, per complaure així quant antes, el desig de molts d'amants de assistir als actes recreatius que sol celebrá dita Societat.

RELLIGIOSES

PARROQUIA

Passat demá, primer diumenge de més, tendrá lloc la Comunió general pels Associats del Sagrat Cor de Jesús.

Per la Puríssima se celebrarán les solemníssimes Coranta Hores que de temps inmemorial se dediquen a la Inacalada Concepció i hei haurá també Comunió General pels Marianos i l'Associació de Filles de Maria.

Demá comensará la novena.

Mercat d'Inca

Bessó (quintà) 170'00 pesetes.

Blat (cortera) 27'00 id.

Xeixa a 27 00 id.

Ordi mallorquí a 18 00 id

id. forasté a 17'50 id.

Civada mallorquina a 14'50 id.

• forastera a 14'50 id.

Faves veyes i cuitores a 25'00

Id ordinaries 25'00

Id. pel bestia 25'00.

Mais a 41 00 100 kg.

Porcs grassos 23 00 arrova

DISPONIBLE

AGENCIA DE ARTA A PALMA
I VICEVERSA DE
ANTONI GILI (A) COMUNA

SERVICI DIARI EN PRONTITUT I ECONOMIA
DE PREUS

ENCARREGS A DOMICILI
Palma -- Banch de S'oli, 24
DIRECCIO: Artá-Can Comuna Centro

GRANJA BARCINO

PER TOTA CLASSE D'AVIRAM DE RAÇA
GUNIS, COLOMS, ALIMENTS ESPECIALS
PER POLLS, I PONEDORES, INCUBADO-
RES, ANELLES, PLANS I CONSULTES.
--*) CONSELL-MALLORCA --

ALMACENES MATONS

DE
RAFAEL FELIU BLANES
CALLE DE JAIME II n.º 9 a 149.

Palma de Mallorca
SASTRERIA PARA SEÑORA

Y CABALLERO
ARTICULOS Y NOVEDADES
PARA VESTIR DE TODAS CLASES

Ensaïmades i panets

En lloc se troben millós que a la
PANADERIA Victoria
ES FORN NOU

Miquel Roca Castell

A sa botiga heu trobareu sempre pans
panets, galletes, bescuits, rollets, i tota
classe de pasticeria.

TAL BE SE SERVEIX A DOMICILI
Netedat, prontut i economia

DESPAIG:

Carrer de Palma 3 bis. ARTA

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

té una Agencia entre Artá, Palma i Capde-
pera i heva cada dia.

Serveix amb prontut i seguredat tota
classe d'encàrregs

Direcció a Palma: Harina 38. An es cos-
tat des Centro Farmacèutic.

Artá: Palma n.º 3.

Tienda Vicens
PRECIOS FIJOS Y MUY REDUCIDOS
EN

Tejidos y toda clase
Merceria de
Perfumeria comestibles

SE VENDEN MAQUINAS DE COSER

PFAFF E IMPERI

y toda clase de instrumentos

J. V. CALLE DE A. BLANES 38

Automòvils de lloguer

DELS GERMANS

SARD (A) TERRES

A cada arribada de tren van a l'Estació.
Teneu servici combinat amb el Ferrocarril.

Excursions a Ses Coves, Calarratjada i demés
punts de Mallorca a preus convenguts.

DIRIGIRSE:

Carré d'En Pitxol n.º 8 }
Id Son Servera n.º 29 } ARTÁ.

NAUMAN
MAQUINAS PARA
COSER Y BORDAR

La Fábrica más grande de Máquinas
para coser y bordar del continente.

(MARCA ALEMANA)

DEPOSITARIO EXCLUSIVO EN ARTA

CAN GANANSI